

Onderwerp

Besluitvorming warmtelevering Leidse regio PS 16
december 2020 WLQ+ en Subsidie

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Zoals u weet werken wij onder regie van het ministerie van EZK aan de uitwerking van het scenario WLQ+ (voorheen LdM+) voor de warmtelevering aan de Leidse regio.

Om de financiering rond te krijgen en de werkzaamheden tijdig te kunnen laten starten, is door EZK aan alle betrokken partijen een financiële bijdrage of afnamegarantie gevraagd. De gesprekken hierover naderen het moment dat alle betrokken partijen een standpunt zullen moeten innemen. Ook aan de provincie is een bijdrage gevraagd.

Inhoud

Met dit Statenvoorstel stellen wij voor om die bijdrage te doen in de vorm van een subsidie aan degene die de leiding gaat aanleggen, Gasunie.

Daarnaast strekt dit statenvoorstel ertoe om het oorspronkelijke scenario van de Leiding over Oost (LoO) achter ons te laten.

Duidelijkheid over de afronding van LoO en keuze van financiering aan de voorkant is randvoorwaarde om te komen tot een convenant WLQ+ waarin verdere processtappen worden vastgelegd alsook de verdere afspraken tussen betrokken partijen die zijn vereist om te komen tot definitieve besluitvorming in Q1 2021. Bij dit laatste gaat het -naast ondertekening van het convenant- om de onderlinge afspraken met de gemeente Rotterdam inzake Warmtebedrijf Rotterdam (WbR) alsook om de beoogde projectovereenkomst met Gasunie. Besluitvorming over deze totale set van afspraken wordt voorzien in het 1^e kwartaal van 2021 en kan alleen plaatsvinden als alle stukken daartoe gereed en op tijd bij PS aangeleverd is.

Context

Zuid-Holland werkt toe naar een klimaat neutrale energiehuishouding in 2050. Daarvoor is verduurzaming van de warmtevoorziening noodzakelijk. Een Warmtetransportnet Zuid-Holland, gevoed met restwarmte uit de Rotterdamse haven, aardwarmte en andere (lokale) bronnen, biedt de kans om de uitstoot van CO₂ vergaand terug te dringen. Ook ontstaat de mogelijkheid om de uitstoot van stikstofoxiden (NO_x) te verminderen. De basis van het netwerk wordt gevormd door de aanleg die gaat plaatsvinden naar Den Haag, de Warmtelinq, WLQ. Het doortrekken van WLQ naar Leiden, WLQ+ biedt de mogelijkheid voor een breder provinciaal warmtetransportnetwerk waar Westland en Oostland potentieel ook aangesloten kunnen worden.

Onderzoek wijst uit dat het transporteren van overtollige havenwarmte naar Den Haag en de Leidse regio tot besparingen leidt die optellen tot circa 238.000 ton CO₂ en circa 73.000 ton NO_x per jaar. In de energieagenda Watt anders (2016) is als doel vastgelegd om in Zuid-Holland in 2020 11 PJ aan restwarmte te benutten en 9 PJ aan aardwarmte; opgeteld 20 PJ. Daarvan is nu ruim 14 PJ gerealiseerd dankzij tal van initiatieven. Met de WLQWLQ+ is het mogelijk om 5,4 PJ toe te voegen.

Korte terugblik

Voor de keuze tussen twee mogelijke leidingen voor warmtelevering aan Leiden zijn twee scenario's (LoO en WLQ+) onderzocht. Hieruit is gebleken dat de WLQ+ de voorkeur verdient. Hoewel de LoO technisch gesproken voor warmtelevering aan de Leidse regio kan zorgen, zijn wij samen met de gemeente Rotterdam en EZK van oordeel dat die hoofdtransportleiding op grond van maatschappelijke, economische en beleidsmatige afwegingen geen reële optie meer is. Door een keuze voor de WLQ+ en de realisatie daarvan door Gasunie, is de grondslag aan de eerder voor de LoO afgesloten bestuursovereenkomst met gemeente Rotterdam (uw besluit van 30 januari 2019, nr. 7153) ontvallen. Omdat onze middelen vooralsnog beklemd zijn onder de aan de LoO gekoppelde bestuursovereenkomst met de gemeente Rotterdam, is het noodzakelijk dat de bestuursovereenkomst wordt beëindigd.

Dit maakt de weg vrij voor vervolgstappen richting de WLQ+ waarbij ook het contract van WbR tbv levering Leiden vervuld kan worden.

Proces

Convenant WLQ+

Op basis van een vergelijking van de LoO en de WLQ+ en het daaruit voortvloeiende voorkeursscenario van de WLQ+, is onder regie van het ministerie van EZK gewerkt aan financieel commitment van de betrokken overheidspartijen: ministerie van EZK, provincie Zuid-Holland, WPF, gemeente Rotterdam en de Leidse regiogemeenten. Dit moet uitmonden in een convenant dat voorsorteert op besluitvorming en een investeringsbesluit (FID) door de Gasunie voor de dimensie van de leiding WLQ in Q2 2021. Deze besluitvorming is relevant omdat met een grotere dimensie ook de WLQ+ in een latere fase kan aangesloten worden.

Procedure

Doorwerking provinciale bijdrage

De wijze waarop de provincie bijdraagt aan de WLQ+ kan op twee manieren plaatsvinden: via participatie door WPF en/of via een rechtstreekse subsidie aan de Gasunie door de provincie zelf. De provinciale bijdrage in de vorm van een subsidie heeft hierbij onze voorkeur. De afweging is dat bij een participatie door het WPF wordt meegedeeld in de risico's van het project, maar ook in mogelijke positieve ontwikkelingen. Bij het verstrekken van een subsidie profiteren we niet van mogelijke mee- en tegenvallers en is het geld ook niet revolverend zoals in het fonds. Er is echter ook geen verdere betrokkenheid bij de uitvoering en ligt het risico bij degene die het project uitvoert. Daarnaast opteren wij voor een subsidie zodat de provincie zich kan richten op haar publieke taak. Ook het ministerie van EZK verstrekt in het kader van WarmtelinQ aan Gasunie een subsidie. Wij streven naar een vergelijkbare aanpak, rol en verantwoordelijkheid.

Financiële consequenties en risicobeoordeling

Met de keuze voor de WLQ+ zijn de LoO gereserveerde middelen niet meer benodigd zijn, wordt voorgesteld om deze middelen, ter zake hetzelfde beleidsdoel, beschikbaar te stellen voor de WLQ+. Definitieve besluitvorming zal hier pas over kunnen plaatsvinden als het totale pakket van afspraken rond dit traject bekend is.

Tot slot

Met dit voorstel willen wij de weg vrij maken voor het provinciale commitment dat nodig is om de energietransitie met behulp van restwarmte uit de Rotterdamse haven verder te brengen. In Q1 van 2021 zullen wij nadere besluitvorming over het geheel van de benodigde bijdrage voorleggen.

Mocht onverhoopt blijken dat de WLQ+ op enig moment alsnog strandt, dan is een nieuwe positiebepaling noodzakelijk. Juridische aspecten zullen daarbij alsdan de boventoon voeren.

Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 3 december 2020, met het besluitnummer PZH-2020-760470562;

Besluiten:

1. In te stemmen met de inzet van het subsidie-instrument als voorkeursvariant als grondslag voor de door EZK gevraagde bijdrage ter realisatie van de WLQ+
2. Te besluiten dat de LoO geen reële (terugval) optie meer is voor de warmtelevering Leidse regio en dat daardoor de in het besluit van Provinciale Staten van 30 januari 2019, nr. 7153, onder 2, genoemde opschortende voorwaarde niet zal worden vervuld. Dit zal als gevolg hebben dat de in het besluit van 30 januari 2019, nr. 7153 onder 2.a, 2.b, 2d tot en met 2.h ter beschikking gestelde financiële middelen kunnen worden ingezet voor het realiseren van het warmtetransportnet Zuid-Holland onder voorbehoud van definitieve besluitvorming door Provinciale Staten naar verwachting in het eerste kwartaal van 2021.

Den Haag, 16 december 2020

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

